



Yttrande
10 oktober 2014

Dnr 2014-120-3.5.1

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Vissa punktskattefrågor inför budgetpropositionen för 2015 (Fi2014/3347)

I promemorian föreslås förändringar i miljöskatter och i skatten på termisk effekt för kärnkraftsreaktorer, bland annat med hänsyn till prisutvecklingen. Det är oklart om syftet är fiskalt eller att öka miljöstyrningen. För att uppnå bästa styreffekt bör miljöstyrande skatter påföras företag och hushåll och återspegla de samhällsekonomiska marginalkostnader som externaliteten skapar. Det innebär att om syftet med skatteförslagen är att öka miljöstyrningen bör skatterna istället ses över i sin helhet, och inte enbart justeras med hänsyn till prisutvecklingen. Fiskala skatter bör ha så små snedvridande effekter som möjligt på resursfördelningen och bör därför tas ut inom sektorer med låg priskänslighet, såsom hushåll. Om syftet är fiskalt bör förslagen istället fokusera på robusta skattebaser.

FÖRSLAG OM HÖJD SKATT PÅ BEKÄMPNINGSMEDEL

Skatten på bekämpningsmedel har en begränsad miljöstyrande effekt bland annat eftersom den baseras på mängd aktiv substans, oavsett typ av preparat och miljöpåverkan. För att öka skattens miljöstyrande effekt skulle skatten behöva differentieras med avseende på bekämpningsmedlens olika skadlighet. Konjunkturinstitutet är dock positivt till förslaget om att höja skattesatsen med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen.

FÖRSLAG OM HÖJD SKATT PÅ NATURGRUS

Skatten syftar till att öka hushållningen med en ändlig resurs samt att ge incitament till alternativ materialanvändning. Givet att det inte finns några externa effekter samt att äganderätterna är väldefinierade finns det ingen samhällsekonomisk anledning att beskatta en ändlig resurs. Snarare kan skatten minska incitamenten att hitta nya fyndigheter och därmed begränsa tillgången på naturgrus. Konjunkturinstitutet anser att i den mån det finns externa effekter, som negativ påverkan på grundvatten och landskap, är det dessa effekter som styrningen istället bör riktas mot. Detta givet att de externa effekterna inte redan har beaktats genom Miljöbalken.

FÖRSLAG OM HÖJD SKATT PÅ AVFALL

Deponiskatten syftar till att öka de ekonomiska incitamenten att behandla avfall på ett från miljö- och naturresurssynpunkt bästa sätt samt att minska deponeringen. Merparten av deponeringen är befriad från deponiskatten. En fortsatt skattebefrielse för merparten av avfallsslag samtidigt som skatten höjs för de avfall som är skatteskyldiga snedvrider ytterligare incitamenten att minska avfallsmängden. Konjunkturinstitutet

ifrågasätter huruvida en höjning av skatten på avfall för redan skatteskyldiga verksamheter minskar avfallet kostnadseffektivt.

FÖRSLAG OM HÖJD SKATT PÅ TERMISK EFFEKT FÖR KÄRNKRAFTSREAKTORER

Den föreslagna höjningen går långt utöver en prisutvecklingsjustering och motiveras främst av fiskala överväganden. Höjningen kommer att påverka kärnkraftbolagens lönsamhet med åtföljande effekter på produktionsbeslut, investeringsvilja, framtida elpriser och i förlängningen industrins konkurrenskraft. Om det bakomliggande motivet är kärnkraftens miljöeffekter saknas en analys av om riskerna har ökat. Om det bakomliggande motivet istället är att minska eventuella övervinster är det märkligt att justeringen sker när elpriset är lågt. Är motivet fiskalt är det oklart varför en särskild bransch ska drabbas. Konjunkturinstitutet saknar en analys som visar att en höjning av effektskatten på kärnkraft samhällsekonomiskt är det billigaste sättet att öka det statsfinansiella utrymmet på.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Eva Samakovlis. I den slutliga handläggningen har prognoschef Jesper Hansson deltagit.

Mats Dillén

Eva Samakovlis